

VIZIJA NACIONALNEGA SVETA ZA PLAČILA ZA RAZVOJ TRGA PLAČIL V SLOVENIJI

1 Nacionalni svet za plačila

Nacionalni svet za plačila (v nadaljevanju NSP) je strateška, posvetovalna platforma, kjer se srečujeta stran ponudbe in povpraševanja ter drugi deležniki na področju plačil in plačilnih storitev v Sloveniji, usklajujejo interese, razrešujejo morebitna nesoglasja, določajo prednostne naloge ter opredeljujejo morebitne ukrepe za izboljšanje stanja na področju plačilnih storitev in plačevanja na splošno. Široka udeležba v NSP omogoča spodbujanje skupnega razumevanja in obravnave vprašanj, ki zahtevajo sodelovanje različnih deležnikov. Odločitve, sprejete s strani NSP, služijo kot osnova za delo sodelujočih v njem na področju plačil in plačevanja.

Cilji NSP so opredeljeni v Sklepu o vzpostavitvi Nacionalnega sveta za plačila (v nadaljevanju: Sklep), in sicer so: podpirati uravnotežen in trajnosten razvoj trga varnih in učinkovitih plačilnih storitev v Sloveniji, pripomoči k njegovemu nemotenemu delovanju ter zagotoviti njegove prilagoditve spremembam v mednarodnem okolju. Nujni pogoj za doseg omenjenih ciljev je tudi potrditev vizije razvoja trga plačil, kot skupnega videnja deležnikov, zastopanih v NSP.

2 Namen in cilji Vizije

Za doseg zastavljenih ciljev sta potrebna celovit pristop in usklajenost delovanja vseh deležnikov, sodelujočih v NSP. Hitrost razvoja na področju plačil in plačevanja na splošno ter naraščajoč pomen učinkovitih načinov plačevanja za gospodarstvo in družbo kot celoto, s posebnim poudarkom na potrebah potrošnikov, zahtevajo jasno opredelitev prihodnjega delovanja NSP. Uspešnost njegovega delovanja pa je odvisna predvsem od zavezanosti in podpore vseh članov NSP pri uresničevanju skupno sprejetih zavez.

Namen priprave Vizije Nacionalnega sveta za plačila za razvoj trga plačil v Sloveniji (v nadaljevanju Vizija) je uskladitev različnih pogledov deležnikov, zastopanih v NSP, glede ključnih vidikov razvoja trga plačil v Sloveniji in določitev skupne osnove za delovanje članov NSP na trgu plačil. Vizija NSP mora jasno določiti prednostna področja delovanja za uspešno realizacijo zastavljenih ciljev ob upoštevanju interesov širše javnosti in ne zgolj interesov posameznih deležnikov, zastopanih v NSP.

Cilj Vizije je omogočiti učinkovito delovanje NSP in doseganje njegovih ciljev, določenih s Sklepom.

3 Izhodišča Vizije

V zadnjih letih smo priča številnim spremembam na trgu plačil. Na njem se pojavljajo novi akterji, ki nudijo nove vrste plačilnih storitev in nove oblike plačevanja, ki so predvsem posledica digitalizacije in tehnološkega razvoja. Zaradi neprestanih sprememb in razvoja trga plačil so potrebne tudi spremembe obstoječih pravnih predpisov oziroma sprejetje novih, ki urejajo segmente trga, ki so bili do sedaj neregulirani.

Ključni izziv neprestanega razvoja trga plačil in pojava vedno novih načinov plačevanja, ki so običajno omejeni na trge posamezne države ali še ožje, npr. lokalno znotraj države, ostaja poenotenje oziroma harmonizacija načinov plačevanja tako na nacionalnih ravneh kot tudi na vseevropski ravni. Uporabniki plačilnih storitev pričakujejo, da bodo posamezne rešitve za izvrševanje plačil lahko uporabljali tako doma kot čezmejno v Evropski uniji z enako uporabniško izkušnjo. Da pa imajo uporabniki plačilnih storitev možnost uporabe rešitev za izvrševanje plačil, je potrebno, da so le-te dostopne tako z vidika fizične dostopnosti do plačilnih mest kot z vidika digitalne vključenosti. Možnost uporabe plačilnih storitev tako v nobenem primeru ne sme biti diskriminatorna do nobene skupine uporabnikov plačilnih storitev.

Za učinkovito delovanje trga plačil pa je osnovno ohranjanje zaupanja uporabnikov plačilnih storitev v plačilne storitve. Za doseg tega je zato potrebno, da ponudniki plačilnih storitev nudijo varne in učinkovite (z vidika operativne učinkovitosti in stroškov) plačilne storitve, pri tem pa uporabnikom zagotavljajo vse informacije, ki jih ti potrebujejo za sprejetje odločitve glede uporabe posamezne storitve, predvsem z vidika prednosti, ki jih te prinašajo, kot tudi morebitnih tveganj, ki se jim lahko izpostavljajo z njihovo uporabo. Komunikacija mora biti pravočasna, jasna / enostavno razumljiva in transparentna.

Upoštevajoč zgoraj navedena izhodišča Vizija zajema sedem področij, ki jih je NSP identificiral kot ključna za svoje delo.

4 Vizija Nacionalnega sveta za plačila

4.1 Varnost

- NSP si prizadeva za uveljavitev zanesljivih in varnih rešitev za plačevanje.
- NSP zagotavlja deležnikom platformo za sodelovanje in spodbuja dialog med njimi za obravnavo tematik, povezanih z varnostjo plačil.
- NSP spodbuja preučitev možnosti harmonizacije in poenotenja (uporaba za več različnih namenov, tudi za javne storitve) elektronske identifikacije in avtentikacije.

4.2 Učinkovitost

- NSP spodbuja razvoj inovacij na področju plačevanja ter uveljavitev učinkovitih plačilnih storitev in z njimi povezanih dodatnih in pomožnih storitev na slovenskem trgu, s ciljem zagotoviti ponudbo in uporabo učinkovitih načinov plačevanja.

- NSP spodbuja uveljavitev za uporabo enostavnih plačilnih storitev in z njimi povezanih dodatnih in pomožnih storitev na slovenskem trgu plačil, s ciljem zagotoviti njihovo vsesplošno uporabo.
- NSP spodbuja pripravo analiz učinkovitosti plačevanja, s ciljem identifikacije najučinkovitejših načinov plačevanja.
- NSP redno spremlja učinkovitost svojega delovanja in doseganje svojih ciljev.

4.3 Dostopnost

- NSP spodbuja razvoj trga plačil v Sloveniji v smeri zagotavljanja finančne vključenosti in enakopravne dostopnosti vseh segmentov populacije do plačilnih storitev: tudi starejših ljudi in tistih s posebnimi potrebami. Dostopnost se nanaša tako na vidike fizične dostopnosti (do plačilnih mest) kot tudi na vidike digitalne vključenosti.

4.4 Harmonizacija

- NSP spodbuja in si prizadeva za harmonizacijo in standardizacijo plačilnih instrumentov in storitev na nacionalni ravni, s ciljem zagotoviti večjo učinkovitost in uporabnikom plačilnih storitev enotno uporabniško izkušnjo.
- NSP spodbuja in si prizadeva za harmonizacijo nacionalnih plačilnih instrumentov in storitev z rešitvami, oblikovanimi na ravni Evropske unije, s ciljem slovenskim uporabnikom plačilnih storitev zagotoviti možnost plačevanja in sprejemanja plačil na evropski ravni.

4.5 Sodelovanje

- NSP zagotavlja platformo za aktivno sodelovanje in dialog med relevantnimi deležniki na trgu plačil s ciljem podpirati uravnotežen in trajnosten razvoj trga varnih in učinkovitih plačilnih storitev v Sloveniji.
- NSP si prizadeva za aktivno sodelovanje z deležniki, ki sicer niso člani NSP, vendar lahko s svojim sodelovanjem prispevajo k delovanju NSP in uveljavitvi družbeno učinkovitih plačil.

4.6 Pravočasnost

- NSP spodbuja zagotavljanje in posredovanje pravočasnih in transparentnih informacij, potrebnih za učinkovito delovanje trga plačil, relevantnim deležnikom za potrebe njihovega strateškega odločanja in prilagajanja njihovega delovanja.
- NSP spodbuja in si prizadeva za pravočasno harmonizacijo nacionalnega pravnega okvira, ki ureja področje plačilnih storitev, s pravnimi akti, sprejetimi na ravni Evropske unije.
- NSP si prizadeva za oblikovanje stališč, ki predstavljajo stališča relevantnih deležnikov na slovenskem trgu plačil, z namenom, da jih Banka Slovenije in Ministrstvo za finance zastopata

v institucijah Evropske unije, v delu katerih sta udeležena, s ciljem zagotoviti možnost vplivanja na odločitve, sprejete na ravni Evropske unije.

4.7 Komunikacija

- NSP si prizadeva za pravočasno in transparentno komunikacijo z uporabniki plačilnih storitev o spremembah in novostih na trgu plačil, o njihovih lastnostih, predvsem pa morebitnih tveganjih, ki jih njihova uporaba prinaša uporabnikom plačilnih storitev ter načinih zaščite pred njimi.
- NSP spodbuja usklajeno in pozitivno komunikacijo z uporabniki plačilnih storitev o plačilnih storitvah, s ciljem zagotoviti zaupanje uporabnikov vanje in spodbuditi uporabo najučinkovitejših.
- NSP spodbuja pripravo izobraževalnih gradiv za uporabnike plačilnih storitev o plačilnih storitvah.

5. april 2018